

Голові
НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНСТВА З
ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ
Віктору Павлушику
м. Київ
Бульвар Миколи Міхновського, 28
info@nazk.gov.ua

Депутат Черкаської міської ради
Павло КАРАСЬ

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

14 липня 2022 року набрали чинності зміни до закону “Про публічні закупівлі”, що обумовлені прийнятим законом України “Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” від 16.12.2021 №№ 1977-IX щодо створення передумов для сталого розвитку та модернізації вітчизняної промисловості”.

Цим законом, зокрема пунктом 6¹ Розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» (далі Закон) встановлені особливості закупівель для деяких товарів, згідно вказаного у цьому пункті переліку (підпункт 2).

Особливості закупівель передбачають поняття **ступеня локалізації виробництва**. Зокрема пунктом 6¹ Розділу X Закону передбачено, якщо вартість предмета закупівель перевищує 200 тис.грн. замовник здійснює закупівлю товарів, визначених підпунктом 2 цього пункту, виключно якщо їх ступінь локалізації виробництва дорівнює чи перевищує: у 2022 році – 10 відсотків; у 2023 році – 15 відсотків; у **2024 році – 20 відсотків**; у 2025 році – 25 відсотків; у 2026 році – 30 відсотків; у 2027 році – 35 відсотків; з 2028 року до дня завершення 10-річного строку дії цього пункту - 40 відсотків.

Згідно з пунктом 29-1 частини першої статті 1 Закону ступінь локалізації виробництва - це показник місцевої складової у питомій вазі вартості сировини, матеріалів, вузлів, агрегатів, деталей, складових частин і комплектуючих виробів, робіт, послуг та інших складових вітчизняного виробництва у собівартості товару, що є предметом закупівлі.

Прийнята також Постанова КМУ №861 від 2.08.2022 “Про затвердження порядків підтвердження ступеня локалізації виробництва товарів та проведення моніторингу дотримання вимог щодо ступеня локалізації виробництва

предметів закупівлі, внесених до переліку товарів, що є предметом закупівлі, з підтвердженим ступенем локалізації виробництва” (далі - Постанова №861), якою регулюється порядок підтвердження ступеня локалізації.

Вважаю, що існуюча, майже два роки, практика застосування ступеня локалізації виробництва є такою, **що порушує принципи здійснення публічних закупівель, викладені у статті 4 Закону**, зокрема такі як: добросовісна конкуренція серед учасників; максимальна економія; недискримінація учасників та рівне ставлення до них; запобігання корупційним діям і зловживанням.

Вбачаю, що пропозиція більшості товарів серед переліку локалізованих (у пункті 6¹ Розділу X Закону) насправді має значно нижчий показник місцевої складової у питомій вазі вартості матеріалів, запасних частин, обладнання та інших комплектуючих у собівартості товару вітчизняного виробництва ніж той, що визначений Законом.

Низький відсоток місцевої складової витрат у загальній вартості товару пояснюється тим, що майже всі товари, вказані у переліку пункту 6¹ Розділу X Закону виробляються за кордоном а отже мають стовідсоткову складову імпортного виробництва, зокрема основні з них:

- генераторні установки з двигуном з іскровим запаленням;
- мототранспортні вантажні засоби;
- автокрани
- насоси;
- відцентровані насоси;
- механічні ковшові навантажувачі;
- механічні екскаватори тощо.

Бажаючи продати товар зі складовою імпортного виробництва, Учасники процедури закупівель вишукують можливості для відображення в ціні товару і складової собівартості товару вітчизняного виробництва. При цьому, як показує практика закупівель, задля приведення витрат вітчизняного виробництва до визначеного Законом відсотка (не менше 20 відсотків, наприклад, у 2024 році), Учасники закупівель свідомо збільшують ступінь локалізації виробництва. Це збільшення відбувається за рахунок відображення у встановленій формі значного росту таких витрат, як: загальновиробничих, адміністративних, заробітної плати та додаткових витрат, щодо яких в Учасника відсутні будь-які пояснення або розшифровки з приводу важливості та необхідності включення їх в ціну складової товару вітчизняного виробництва.

На жаль, Законом не наділено Уповноважений орган перевіряти обґрунтованість та об'єктивність завантажених в систему Прозоро розрахунків від Учасників закупівель. Законом встановлено, що ступінь локалізації виробництва визначається виробником товару самостійно за встановленою формою, яка затверджена Постановою №861.

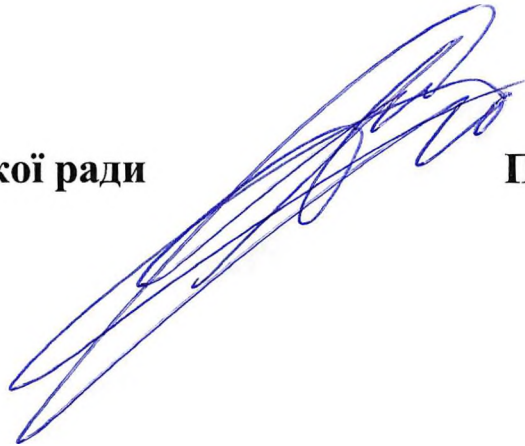
Враховуючи викладене, прошу звернути увагу, що локалізація виробництва спонукає Учасників закупівлі виконати певні дії, які ведуть до порушення норм Закону України «Про публічні закупівлі», зокрема сприяє завищенню ціни на товар задля дотримання Учасниками вимог Закону. Проте, Замовник змушений купляти товар по завищеній ціні, тому що закупівля,

зокрема імпортного товару, з кращими технічними характеристиками гарантує стабільність роботи обладнання, яке використовується для забезпечення діяльності об'єкта критичної інфраструктури.

За таких обставин слід дійти висновку, що мета застосування локалізації є не досягнутою та не призводить розвитку українського виробництва. Лише, наявність локалізації виробництва при здійсненні публічних закупівель обмежує конкуренцію та створює умови зловживань за рахунок необгрунтованого завищення Учасниками переліку та рівня витрат, що призводить до збільшення ціни товару.

З метою дотримання принципів публічних закупівель, викладених у статті 4 Закону, прошу сприяти у внесенні змін до Закону України "Про публічні закупівлі", прибравши норму щодо ступеня локалізації виробництва або ж залишити цю норму лише для обмеженого переліку товарів, які виробляються в Україні.

**Депутат
Черкаської міської ради**

Павло КАРАСЬ